

Äpua! Älypuhelinapu – Opas Android-puhelimille

Joonal Lakeus 2024

LUKIJALLE

ASAK JAKSAA SAA JAKAA. On syksy 1983, ja eräästä koulun luokasta kuuluu taukoamaton naputus. Meneillään on kasiluokkalaisten konekirjoitustunti. Konekirjoitus on toinen valitsemistani valinnaisista aineista (toinen on maa- ja metsätalous). Tylsääkin tylsempi kouluainehan se on, mutta perustelen valintaani sillä, että samalla sormien näppäryys paranee, ja kehityn nopeammaksi sähkökitaran tiluttelijaksi. Ja tottahan toki se on myös "tulevaisuuden alan" eli ATK:n (Automattinen tietojenkäsittely) kannalta hyödyllistä, koska tietokoneethan näyttävät olevan lähinnä televisioon kytkettyjä kirjoituskoneen näppäimistöjä.

Hieman myöhemmin tietokoneohjelmoitsijan työtä tehdessä kehityin tämän QWERTY-näppäimistön parissa huomaamattani IF-ELSE -valintoja ja FOR -luuppeja kirjoitellessani. En tosin koskaan oppinut kymmensormijärjestelmää kovin hyvin, mutta "näppis" tuli kuitenkin niin tutuksi, että tänäkin päivänä sen käyttö on omaa mukavuusaluettani. Jos saisin päättää, niin kaikki tehtäisiin näppiksellä ja hiirellä. Mutta en saa, ja hyvä niin.

1990-luvulla tulivat matkapuhelimet ja tekstiviestit. Puhelimeissa ei ollut QWERTY-näppäimistöä, vaan laskukoneesta tuttu numerovalikko, jonka lisäoptiona olivat kirjaimet. Tämä aakkostettu numeronäppäimistö tuli suoraan U.S.A:sta, jossa ihmiset olivat jo pitkään käyttäneet puhelinnumeroissa kirjaimia ja numeroita rinnakkain (esimerkiksi "PIZZA TAKE AWAY" on 74992 8253 2929). Tämä vaati taas totuttelua, ja en sitä kunnolla oppinut koskaan. Tai en ehtinyt opetella, kun puhelimiin tulivat jo ensimmäiset ennustavat tekstinsyöttötoiminnot. Tiedät varmasti, juuri ne I HOPE THE INVERTOR OF AUTOCORRECT GOES TO HELLO!"

Niillä kuitenkin pärjättiin aina siihen saakka kunnes kosketusnäytöt tulivat ja löivät lopulta läpi ja syrjäyttivät perinteiset puhelinten näppäimet.

Kosketusnäyttö lienee yksi merkittävä älylaitteiden suosion syy. Nykyiset älypuhelimet ja tabletit ovat aivan toista maata kuin 80-luvulla esiin marssineet kotimikrot. Näppäimistöä eivät enää monet osaa edes kaivata, ei edes hiirtä, vaan sen sijaan he hallitsevat ne salaiset rituaalit, joilla tuon sinihoitoisen pandoran littanan lippaan saa hallintaansa. Nyt ovat hipaisut, painallukset, pyyhkäisyt, raahaamiset ja nipistykset. Kosketusnäytön lisäksi on kieltämättä älypuhelimissa tehty monta muutakin asiaa oikein – tai ainakin niin, että ne ovat hyvin monille tavallista tietokonetta paljon helpompi vaihtoehto:

- pieni koko, laite kulkee kätevästi mukana. Tosin nyt puhelimet ovat alkaneet tulla aina vain isommiksi.
- sovellusten helppo saatavuus ja helppo asennus. Ilmaisia sovelluksia on erityisesti Androidiin tarjolla runsaasti.
- Laite on täysin langaton. Jopa lataaminen onnistuu langattomasti, mutta useimmat puhelimet ladataan vielä kuitenkin USB-liitäntän kautta.
- Hyvä tuki erilaisille langattomille verkoille, kuten FIWI 5G/2G, matkapuhelinverkot ja Bluetooth.

Listaa voisi vielä jatkaa, mutta tästä käy jo varmasti ilmi, miksi älypuhelimet ovat niin suosittuja.

Tämän kirjan tavoitteena on esitellä toista tunnettua järjestelmää eli Androidia käyttävien puhelinten perustoiminnot. Se toinenhan on Applen iOS. Valmistajien ja samalla myös Android-versioiden suuri määrä tuo oman haasteensa tämän aiheen käsittelyyn. Mitään täysin yhtenäistä ohjeistusta en nimittäin voi tässä kirjassa tarjota, sillä esimerkiksi asetusvalikon rakenne, valikkojen sisältö ja valintojen nimitykset vaihtelevat puhelinmallista toiseen. Samat asiat useimmiten kuitenkin löytyvät kaikista malleista.

Tuntuuko siltä, että puhelimen käyttösi saisi olla sujuvampaa, ja ettet tiedä tarpeeksi laitteesi mahdollisuuksista? Älylaitteissa on helppokäyttöisyydestään huolimatta vielä paljon "salaisuuksia", jotka on hyvä tietää. Jos sinulla on Samsung, Nokia, Huawei, Honor, Sony, LG tai jokin muu Android-puhelin, niin tämä pieni opaskirja voi olla sinulle avuksi.

Käsitlemme muun muassa:

- puhelimesi käyttöä kosketuksilla ja eleillä
- kameraa, galleriaa ja navigointia
- sovellusten latausta ja asentamista
- puhelimesi erilaisia asetuksia
- Googlen pilvipalvelun käyttöä
- tietoturva

